

İhale yolu ile idareye ait araçların kaskolandırılmasında yaşanan sorunlar

T.C.

İSTANBUL

19. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/134 Esas

KARAR NO : 2021/328

DAVA : İtirazın İptali (Hizmet Sözleşmesinden Kaynaklanan)

DAVA TARİHİ : 28/02/2020

KARAR TARİHİ : 02/04/2021

Mahkememizde görülmekte olan İtirazın İptali (Hizmet Sözleşmesinden Kaynaklanan) davasının yapılan açık yargılaması sonunda,

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Davacı vekili vermiş olduğu dava dilekçesinde özetle; davalının oluşan maddi zararlarından sorumluluğu bulunmakta olup icra takibine itirazlarının haksız ve mesnetsiz olduğunu, ... Genel Müdürlüğü tarafından bakanlığa bağlı taşra teşkilatlarında ...nde kullanılan ambulansların kasko sigortalarının yaptırılması hizmet alımı hususunda **ihaleye** çıkarıldığını ve yapılan **ihale** neticesinde 2016/243729 **ihale** kayıt numaralı sözleşme 30.09.2016 tarihinde imzalandığı anılan sözleşme kapsamında ... plakalı ambulansın ... Sigorta A.Ş tarafından 01.01.2017 tarihinden itibaren Genişletilmiş Kasko Poliçesi ile sigortalandığı, ... plakalı sigortalı ambulans 18.07.2018 tarihinde aldığı çağrı üzerine vakaya giderken doğalgaz çalışması nedeniyle açılan çukurdan hızlı geçmesi neticesinde aracın körüklerinde hasar meydana geldiğinin anlaşıldığını, meydana gelen hasar nedeniyle anılan

ambulansın müdürlük bakım onarım **ihalesi** kapsamında alt yüklenici yetkili ... San. Tic. Ve Ltd Şti ye gönderildiği, ... San. Tic. Ltd Şti tarafından ... nolu hasar onarım dosyası oluşturulduğunu, kurum bütçesinden karşılanmak suretiyle oluşan hasar ... San. Ve Tic. Ltd Şti tarafından proforma fatura üzerinden yaptırıldığını, oluşan kamu zararının tahsili amacıyla İcra Müdürlüğü'nden 2018/... Esas sayılı dosyası ile ilamsız icra takibi yapıldığını, bakanlık ile davalı sigorta şirketi arasında yapılan sigorta sözleşmesinin kapsadığı teminatlardan klozu ile anılan ambulansın gerek hareket gerek durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit ve hareketli bir cisim çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, devrilmesi, düşmesi yuvarlanması gibi kazalar neticesinde meydana gelen hasarlara karşı teminat altına alındığını, somut olayda meydana gelen hasarın, açıkça poliçe kapsamında teminat altına alınmış olduğu halde, söz konusu ambulansın onarılmamasının açıkça sözleşmeye aykırılık teşkil ettiğini, meydana gelen kamu zararının davalıya rücu edilmesi zaruretinin hasıl olduğunu, alacağın tahsili amacıyla başlatılan İcra Müdürlüğü'nün 2018/... Esas sayılı dosyasına davalı tarafından itiraz edildiğini, takibin devamına fazlaya ilişkin haklarımızı saklı kalmak kaydıyla alacağımızın tespiti ile dava konusu idarenin karşılanmayan zararın takip tarihinden itibaren yasal faizi ve davalı haksız ve hukuki dayanaktan yoksun şekilde icra takibine itiraz ettiğinden %20 sinden aşağı olmamak üzere icra inkar tazminatına hükmedilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili vermiş olduğu cevap dilekçesinde özetle; davaya konu kazaya karışan ... plaka sayılı aracın müvekkili şirket nezdinde ... numaralı Genişletilmiş kasko Sigorta poliçesi ile 01.01.2019 tarihleri arasında sigortalandığını, müvekkili Sigorta şirketinin kasko poliçesi gereği ancak gerçek hasarı ödemekle yükümlü olduğunu, çünkü sigorta tazminatının bir zenginleşme aracı olmadığını, dolaylı ve yansıma zararlar poliçe teminatı dışında olduğu bu nedenle davacı taraf öncelikle zararının ispatlanması gerektiğini, davacının

talebi teminat dışı haller kapsamında olduğundan reddedildiğini, davacının icra inkar tazminatı talebinin haksız olduğunu, icra inkar tazminatına hükmedilebilmesi için alacağın likit olması ve taraflar arasında belirlenebilir olması yanında ayrıca takibe itirazda borçlunun kötü niyetli olması gerektiğini, diğer bir ifade ile alacak miktarı, kusur durumu, sorumluluk gibi hususlar tarafından tartışmalı ise bunların belirlenmesi yargılamayı gerektiriyor ise mahkemece icra inkar tazminatına hükmedilemeyeceğini, davayı kabul anlamına gelmemek kaydıyla dava konusu tazminatın ancak dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiz ile birlikte talep edilebileceğini beyanla açılan davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

DELİLLER VE GEREKÇE:

Davadaki uyuşmazlık; trafik kazasından kaynaklanan hasar bedelinin rücuen tahsili amacıyla başlatılan ilamsız icra takibine davalı tarafından yapılan itirazın iptali ve icra inkar tazminatı hususlarında toplandığı görülmüştür.

Dosya kapsamındaki dava dilekçesi ve ekleri, Arabuluculuk Son Tutanağı, ... İcra Müdürlüğü'nün 2018/... Esas sayılı takip dosyası, bilirkişi raporu ve dosyanın tümü hep birlikte incelenmiştir.

... İcra Müdürlüğü'nün 2018/... Esas sayılı takip dosyasının incelenmesinde; davacı Sağlık Bakanlığı'na İzafeten İstanbul Sağlık Müdürlüğü tarafından davalı ... Sigorta A.Ş aleyhine 5.298,33.-TL tutarındaki toplam alacak üzerinden icra takibi yapıldığı, davalının itirazı üzerine takibin durduğu, itirazın süresinde ve usulüne uygun yapıldığı, buna göre davanın, İİK.67/1 maddesinde yazılı 1 yıllık hak düşürücü süre içerisinde açıldığı anlaşılmıştır.

... Sigorta A.Ş. tarafından 22/06/2020 tarihinde poliçe ve hasar dosyasının mahkememiz dosyası içerisine gönderildiği görülmüştür.

Mahkememizce yapılan bilirkişi incelemesi sonrası düzenlenen bilirkişi raporunda;

"A- KASKO POLİÇESİ ; ... Sigorta Şirketi tarafından, başlangıç 01.01.2018 ve 31.12.2018 bitiş tarihli ... plakalı sigortalı ...

adına v numaralı poliçe düzenlendiği görülmektedir.Poliçenin ön sayfasında ; GENİŞLETİLMİŞ KASKO açıklamasında; Bu sigorta ile sigortacı, aşağıda belirtilen risklerin gerçekleşmesi sonucunda aracın doğrudan uğrayacağı maddi zararları teminat altına alırsa) Aracın karayolunda veya demiryolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz araçlarla çarpışması,b)gerek hareket halinde gerek durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici hareketler neticesinde sabit ve hareketli bir cisim çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazalar poliçe teminata dahildir notu bulunmaktadır

B-EKSPERTİZ RAPORU : ... Şti firmasınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 28.08.2018 tarihli raporu dosyaya sunulmuş, hasarın oluş şekli ve nedeni bölümünde; Hadisenin 18.07.2018 tarihinde saat 16:00 sularında sevk ve idaresindeki ... plaka sayılı sigortalı araç ile istanbul Küçükçekmece mevkinde hasta nakil için seyir halinde iken arka teker kısımları ile yol üzerinde doğalgaz çalışması için açılan çukurdan hızlı geçmesi sonucu meydana geldiği rapor ekindeki beyanda belirtilmiştir. Ekspertizi çalışmaları;Yapılan ekspertiz de ... plaka sayılı sigortalı aracın arka mekanik havalı süspansiyon sistemi kısımlarından hasarlanmış olduğu ve aracın yan arka kısma doğru yan basık görülmüştür.Yapılan ekspertizin ardından sigortalı aracın poliçe teminatları incelenmiş olup yapılan kontrollerde (ambulanslara sonradan uygulanan tam havalı süspansiyon sistemi 6.000TL teminata dahil olduğu görülmüştür.Sigortalı araç üzerindeki izler ve hasarın görünümü itibariyle hadisenin belirtilen şekilde meydana gelebileceği kanatine varılmıştır.Sonuç ve kanaat ; Yapılan ekspertiz de ... plakasayılı sigortalı aracın arka mekanik havalı süspansiyon sistemi kısımlarından hasarlanmış olduğu ve aracın yan arka kısma doğru yan basık görülmüştür.hasar ile ilgili kanaatim olumludur. Şeklinde rapor düzenlediği görülmektedir.

HASAR TAZMİNAT HESABI ;

Tespit edilen hasar miktarı: 2.179,78 TL

İşçilik : 382,50 TL

Genel toplam : 2.562,28 TL

Davacı Sigortalı sigorta şirketinden hasar onarımı ile ilgili onay beklendiği görülmüş neticesinde ekte belirtildiği üzere 03.08.2018 tarih E... sayılı yazımızda ... Sigorta ya yazı yazılmış ilgili firma tarafından tarafımıza yazılı ve sözlü olarak dönüş yapılmadığı. Acil Sağlık hizmetlerinin aksamaması için oluşan hasar ... e ekte sunulan iş kabul onay formu ve fatura üzerinden ücretli olarak yapıldığı, İşbu konuda oluşan maddi kaybın ... Sigorta üzerinden temin edilip edilmeyeceğinin tarafınızca değerlendirilmesi hususunda gereğini arz ederim. Şeklinde davalı sigorta şirketine yazı gönderildiği görülmüştür.

FATURA ;... San ve tic. Ltd şti tarafından hazırlanan fatura Araç aksının 2 aks: 132,00 TL, Taşıt dinglii elektronik: 33,00 TL, Kısa test yapılması: 33,00 TL, Dorser körük temini: 4.587,49 TL, Yedek parça toplamı : 4.785,49 TL, Kdv %9: 430,69 TL Toplam: 5.216,18 TL

Sigorta sözleşmesinin yapıldığı tarihte yürürlükte olan TTK nun 1282. maddesi uyarınca sigortacı, geçerli bir sigorta ilişkisi kurulduktan sonra oluşan rizikolardan sorumlu olduğu gibi aynı Yasanın 1281.maddesi hükmüne göre kural olarak rizikonun teminat dışında kaldığına ilişkin iddianın sigortacı tarafından kanıtlanması gerekmektedir. Olayın sigortalının ihbar ettiği şekilde değil de sigortacının iddia ettiği şekilde gerçekleşmesi halinde ise bu oluş şeklinin Kasko Sigortası Genel Şartlarının A.5 maddesinde sayılan teminat dışında kalan hallerden olması gerekmektedir.Kasko Poliçesi Genel Şartlarının 1.5 maddesi ve TTK 1292 / 3.maddesi uyarınca rizikonun gerçekleştiğine dair doğru ihbar yükümlülüğünü kasten yerine getirmez veya iyi niyet kurallarına açıkça aykırı şekilde sigorta teminatı dışında kalan bir hususu sanki teminat içinde imiş gibi ihbar ederse ispat külfeti yer değiştirip oluşan rizikonun teminat içinde kaldığını ispat külfeti sigortalıya geçer.Bu durum karşısında rizikonun ihbar edilenden farklı şekilde gerçekleştiğini ispat külfeti sigortacıda bulunmaktadır.İspat külfeti somut olayda davalı

sigortacıda olmakla, sigortacı rizikonun ihbar edilenden farklı şekilde oluştuğunu, aracın sigorta teminatı dışında yönetiminde iken kazaya karıştığını soyut iddialarla değil somut delillerle kanıtlamalıdır. Davalı sigorta şirketi, sigortalı aracın hasara uğrama şeklini davacı tarafından beyan edilen şekilde meydana gelmediğini somut delillerle ispatlayamamıştır. Dosyada bulunan ve taraflar arasında geçerli kasko sigorta poliçesinin A.1 maddesinde gerek hareket gerekse durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler sonucunda sabit ve hareketli bir cisim çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazaların poliçe teminatı dahilinde olduğu belirtilmiştir. Kazanın aracın seyir halindeyken doğalgaz çalışması için açılan çukurdan geçerken hızlı geçmesi sonucu meydana geldiği dikkate alındığında, oluşan hasarın, kasko sigorta poliçesinde belirtilen "... aracın gerek hareket ve gerekse durma anında sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler sonucunda..." meydana gelen bir hasar olarak kabul edilmesi gerektiği ve bu durumda rizikonun kasko poliçesi teminatı kapsamında kaldığının kabulü ile davacı aracında davaya konu kaza sebebiyle meydana gelen gerçek zarar miktarının Davacıya ödenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır." şeklinde görüş ve kanaat bildirmiştir.

Davacı vekili, 17/02/2021 tarihli dilekçesiyle bilirkişi raporuna karşı beyanlarını içeren dilekçesini dosyaya ibraz etmiştir.

Dava konusu olayın, 18.07.2018 tarihinde saat 16:00 sularında sevk ve idaresindeki ... plaka sayılı sigortalı araç ile İstanbul Küçükçekmece mevkinde hasta nakil için seyir halinde iken arka teker kısımları ile yol üzerinde doğalgaz çalışması için açılan çukurdan hızlı geçmesi sonucu meydana geldiği görülmüştür. Dosyadaki belgeler ile tarafların iddia ve savunmaları birlikte değerlendirildiğinde uyuşmazlığın esasını meydana gelen kazadan dolayı ortaya çıkan hasarın kasko sigorta poliçesi kapsamında tazmin edilip edilmeyeceği hususunda toplanmaktadır.

Mahkememizce yapılan teknik bilirkişi incelemesiyle; “Sigorta sözleşmesinin yapıldığı tarihte yürürlükte olan TTK nun 1282. maddesi uyarınca sigortacı, geçerli bir sigorta ilişkisi kurulduktan sonra oluşan rizikolardan sorumlu olduğu gibi aynı Yasanın 1281.maddesi hükmüne göre kural olarak rizikonun teminat dışında kaldığına ilişkin iddianın sigortacı tarafından kanıtlanması, olayın sigortalının ihbar ettiği şekilde değil de sigortacının iddia ettiği şekilde gerçekleşmesi halinde ise bu oluş şeklinin Kasko Sigortası Genel Şartlarının A.5 maddesinde sayılan teminat dışında kalan hallerden olması gerektiği, Kasko Poliçesi Genel Şartlarının 1.5 maddesi ve TTK 1292 / 3.maddesi uyarınca rizikonun gerçekleştiğine dair doğru ihbar yükümlülüğünü kasten yerine getirmez veya iyi niyet kurallarına açıkça aykırı şekilde sigorta teminatı dışında kalan bir hususu sanki teminat içinde imiş gibi ihbar ederse ispat külfeti yer değiştirip oluşan rizikonun teminat içinde kaldığını ispat külfeti sigortalıya geçer. Bu durum karşısında rizikonun ihbar edilenden farklı şekilde gerçekleştiğini ispat külfeti sigortacıda bulunmaktadır.İspat külfeti somut olayda davalı sigortacıda olmakla, sigortacı rizikonun ihbar edilenden farklı şekilde oluştuğunu, aracın sigorta teminatı dışında yönetiminde iken kazaya karıştığını soyut iddialarla değil somut delillerle kanıtlamalıdır.” şeklinde tespit edilmiş olmakla,

Davalı sigorta şirketinin, sigortalı aracın hasara uğrama şeklini davacı tarafından beyan edilen şekilde meydana gelmediğini somut delillerle ispatlayamamış olduğu, dosyada bulunan ve taraflar arasında geçerli kasko sigorta poliçesinin A.1 maddesinde gerek hareket gerekse durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler sonucunda sabit ve hareketli bir cisim çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazaların poliçe teminatı dahilinde olduğu belirtilmiş, kazanın aracın seyir halindeyken doğalgaz çalışması için açılan çukurdan geçerken hızlı geçmesi sonucu meydana geldiği dikkate alındığında, oluşan hasarın, kasko sigorta poliçesinde belirtilen “... aracın gerek hareket ve

gerekse durma anında sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler sonucunda..." meydana gelen bir hasar olduğu ve bu durumda rizikonun kasko poliçesi teminatı kapsamında kaldığının kabulü ile davacı aracında davaya konu kaza sebebiyle meydana gelen gerçek zarar miktarının davacıya ödenmesi gerektiği kanaatine varılmıştır. Mahkememizce yapılan tüm yargılamalar neticesinde, taraf iddia ve savunmaları, takip dosyası, alınan bilirkişi raporları ve tüm dosya içeriğine göre, ... Sigorta Şirketi tarafından, başlangıç 01.01.2018 ve 31.12.2018 bitiş tarihli ... plakalı sigortalı ... adına ... numaralı poliçe düzenlendiği, dava konusu olayın meydana gelişinde araç sürücüsüne yüklenecek bir kusur oranının bulunmadığı, davacıya ait araçtaki hasarın, davalı şirketçe temin edilen kasko sigorta poliçesi kapsamında ve araçtaki hasarın 5.216,18 TL olduğu, davacı kurumun talep edebileceği işlemiş yasal faiz miktarının 81,03.-TL olduğu hususunda mahkememize tam kanaat geldiğinden, bu hali ile davalı borçlunun takibe haksız olarak itiraz ederek takibin durmasına sebebiyet verdiği kanaatine varıldığından, kaldı ki aksinin davalı tarafından ispatlanamadığı anlaşılmakla; bu haliyle hüküm kurmaya elverişli nitelikte bilirkişi raporu doğrultusunda davanın kabulü ile davalı tarafından ... İcra Müdürlüğü'nün 2018/... Esas sayılı takip dosyasına yapılan itirazın iptali ile takibin aynen devamına, alacak likit olmayıp alacak miktarının tespiti yargılamayı gerektirdiğinden icra inkar tazminat talebinin reddine karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HUAK 18/A-(13) "Arabuluculuk faaliyeti sonunda taraflara ulaşılamaması, taraflar katılmadığı için görüşme yapılamaması veya iki saatten az süren görüşmeler sonunda tarafların anlaşamamaları hâllerinde, iki saatlik ücret tutarı Tarifenin Birinci Kısımına göre Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenir. İki saatten fazla süren görüşmeler sonunda tarafların anlaşamamaları hâlinde ise iki saati aşan kısma ilişkin ücret aksi kararlaştırılmadıkça taraflarca eşit şekilde uyuşmazlığın konusu dikkate alınarak Tarifenin Birinci Kısımına göre karşılanır. Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenen ve taraflarca

karşılana n arabuluculuk ücreti, yargılama giderlerinden sayılır. (...)” ” ve (14). Fıkrası: ” Bu madde uyarınca arabuluculuk bürosu tarafından yapılması gereken zaruri giderler; arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde anlaşma uyarınca taraflarca ödenmek, anlaşmaya varılamaması hâlinde ise ileride haksız çıkacak taraftan tahsil olunmak üzere Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanır.” hükümleri gereğince arabuluculuk gideri olarak Arabuluculuk Dava Şartı Dosya No: : 2020/... sayılı dosyasından arabulucu olarak atanan ... ekte sunulan 1.320,00.-TL tarife bedeli üzerinden kesilen 30/05/2020 tarihli Serbest Meslek Makbuzu doğrultusunda ödeme yapıldığı tespit edilerek davalı aleyhine arabulucuk giderlerinin de yükletilmesi gerektiği anlaşılmıştır.

HÜKÜM: Yukarıda izah edilen gerekçeye istinaden;

1-DAVANIN KABULÜ İLE ,

-Davalı tarafından İcra Müdürlüğü’nün 2018/... Esas sayılı takip dosyasına yapılan itirazın iptali ile takibin aynen devamına,

-Alacak likit olmayıp alacak miktarının tespiti yargılamayı gerektirdiğinden icra inkar tazminat talebinin reddine,

2-361,92-TL harcın davalıdan alınarak hazineye gelir kaydına,

3- 4.080,00-TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

4-Davacı tarafından yapılan posta ve tebligat gideri 123,00.-TL, iki bilirkişi ücreti 1.600,00.-TL olmak üzere toplam 1.723,00.-TL yargılama giderinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

5-Zorunlu arabuluculuk başvurusu nedeniyle devletçe karşılanan 1.320,00 TL arabuluculuk ücretinin davalıdan tahsili ile hazineye irat kaydına,

7-Karar kesinleştiğinde yatırılan ancak kullanılmayan gider avansının yatırırlara iadesine,

Dair, tarafların yokluğunda istina f sınırı altında kaldığından kesin olarak verilen karar açıkça okunup usulen anlatıldı.02/04/2021

Katip ...
e-imzalıdır

Hakim ...
e-imzalıdır